

Koillismaa

Koillismaan Leader ry

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA VUODELLE 2021

1. Toiminnan tarkoitus

Sääntöjensä mukaan Koillismaan Leader ry:n ensisijainen tehtävä on toteuttaa toimialueellaan Leader-toimintaryhmätyötä. Yhdistyksen tarkoituksena on aktivoida ja auttaa toiminta-alueen kehittämistä kiinnostuneita ihmisiä, elinkeinonharjoittajia, yhteisöjä ja muita toimijoita omaehtoisen maaseudun kehittämistyön toteuttamisessa ja tätä kautta edistää toiminta-alueen henkistä ja taloudellista kehittymistä, asukkaiden hyvinvointia ja sosiaalista osallisuutta. Tehtävänsä toteuttamiseksi yhdistys:

- aktivoi toimijoita omaehtoiseen maaseudun kehittämistyöhön
- tiedottaa aktiivisesti ja näkyvästi toiminnastaan, yritys- ja yleishyödyllisten tukien mahdollisuuksista
- järjestää koulutusta, neuvontaa ja asiantuntija-apua toimijoille
- toimii tiiviissä yhteistyössä alueen muiden kehittämistoimijoiden kanssa
- vaikuttaa alueen kehittämistyöhön aloitteilla, ehdotuksilla ja kannanotoilla
- edistää yhteistoimintaa alueella ja alueen ulkopuolisten toimijoiden kanssa

2. Painopistealueet vuonna 2021

Koillismaan Leader ry toteuttaa laatimaansa Rohkeasti Koillismaalta 2014 - 2020 -kehittämisstrategiaa aktivoimalla ja rahoittamalla sen mukaisia yritysten ja yhteisöjen hankkeita.

Koska ohjelmakauden 2021 – 2027 valmistelu on viivästynyt EU:n tasolta alkaen, vuodet 2021 ja 2022 ovat Maaseuturahaston ja siten myös Leader-toiminnan osalta siirtymävuosia. Niiden aikana jatketaan kauden 2014 – 2020 strategioilla ja säännöksillä mutta käyttöön tulee uutta, siirtymäkauden rahoitusta arviolta huhtikuussa 2021. Näin ollen ohjelmakausien välille ei tule hankerahoitusten osalta katkosta, vaan niitä voidaan jatkaa kunnes varsinainen uusi kausi alkaa arviolta v. 2023 alussa. Siirtymäkaudella rahoitettujen hankkeiden toteutusaika kestää v. 2025 loppupuolelle. Rahoitus kohdennetaan vaikuttaviin hankkeisiin, erityisesti painotetaan koronapandemiasta selviytymistä ja toimintaympäristön muutoksiin sopeutumista tukevia yritysten ja yhteisöjen hankkeita.

Yksi vuoden 2021 tärkeimpiä tavoitteita on nuorisotyöryhmätoiminnan käynnistäminen: Kokoamme aktiivisten nuorten ryhmän, jonka tehtävänä olisi mm. arvioida Nuoriso Leader -hankkeita, tuoda nuorten näkökulmaa Leader-toimintaan ja ideoida esimerkiksi yhteisiä hankkeita muiden nuorisotyöryhmien kanssa. Pää tavoitteena on tarjota nuorille konkreettinen kanava vaikuttaa kotiseutunsa kehittämiseen sekä omaehtoiseen toimintaan. Nuorisotyöryhmätoiminnan käynnistämiseksi Koillismaan Leaderin v. 2021 rahoituskiintiöstä haetaan kehittämishanke, johon palkataan työntekijä vähintään 50 % työajalla. Nuoriso Leader -rahoituksesta voidaan nyt tiedottaa aiempaa paremmin, kun siihen on saatu alueen kuntien sitoumus 16 000 euron vuotuisesta panoksesta. Koillismaan Leader ry:n hallitus on myös päivittänyt rahoituksen sääntöjä siten, että nuorten harrastustoiminnan lisäksi enintään 500 euron tukia voidaan myöntää myös yrittäjyyskokeiluun.

Koillismaan Leader ry:n laatutyötä jatketaan laatukäsikirjan päivittämisellä, sekä vertaisauditoinnilla Elävä Kainuu Leader ry:n kanssa. Helmikuussa 2020 auditoidaan tukihakemuksen käsittelyprosessi. Hallituksen asettama strategia- ja laatutyöryhmä määrittelee seuraavan prosessin, josta kirjoitetaan kuvaus ja jolle asetetaan mitattavat laatukriteerit ja määritellään poikkeamien käsittely. Siirtymäkauden varoista rahoitettavien hankkeiden osalta siirrytään käytäntöön, jossa ELY-keskuksen viranomaispäätöksen saamisen jälkeen hakijoille lähetetään palautekysely saadusta neuvonnasta ja tukihakemuksen käsittelyprosessista. Tällä pyritään saamaan enemmän ja ajantasaisempaa palautetta, kuin määräjain toteutettavilla kyselyillä.

Uuden paikallisen kehittämisstrategian laatimiseksi käynnistettyä valmistelutyötä jatketaan ja toukokuun 2021 loppuun mennessä jätetään 1. vaiheen hakemus Leader-ryhmäksi tulevalle rahoituskaudelle. Hakemuksen tulee sisältää mm. dynaaminen verkostanalyysi sekä alueen asukkaita osallistaen koottu tarve- ja voimavara-analyysi. Koronapandemia on vaikeuttanut osallistamista, aiemmin sitä varten on järjestetty kunta- ja kyläkohtaisia tilaisuuksia mutta nykytilanteessa ne on siirretty etäyhteyksin toteutettaviksi työpajoiksi.

3. Yhdistyksen toiminta

3.1 Hallinto

Koillismaan Leader ry:n hallitus koostuu julkisen sektorin, yritysten ja yhteisöjen sekä maaseudun asukkaiden edustajista siten, että jokaisesta toiminta-alueen kunnasta hallitukseen kuuluu yksi kunkin tahon edustaja. Hallituksessa on siis yhdeksän varsinaista jäsentä, joilla on henkilökohtaiset, samaa kolmikannan tahoja edustavat varajäsenet. Hallituksen jäsenen toimikausi on kolme vuotta, toimikausia voi olla korkeintaan kaksi peräkkäin. Yhdistyksen vuosikokous valitsee hallituksen jäsenet erovuoroisten tilalle, hallitus valitsee keskuudesta puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vuosittain. Vuosikokous järjestetään huhtikuun 2021 loppuun mennessä. Edellisvuonna tehdyn sääntömuutoksen myötä yhdistyksen varsinaiseen kokoukseen on mahdollista osallistua myös etäyhteyksin.

Vuonna 2021 erovuorossa ovat Posion julkisen hallinnon, Kuusamon yhteisöjen ja yrittäjien sekä Taivalkosken maaseudun asukkaiden edustajat. Näiden erovuorossa olevien kiintiöiden lisäksi henkilökohtaisten toimikausien täytyessä erovuorossa on Taivalkosken julkisen hallinnon varsinainen edustaja ja hallitusta on täydennettävä Kuusamon sekä Posion maaseudun asukkaiden varsinaisten edustajien osalta.

Yhdistyksellä on kaksi vakinaista työntekijää, toiminnanjohtaja Pirjo Jaakkonen ja hankevastaava Marja Tuomivaara.

3.2 Tiedotus, koulutus ja aktivointi

Koronapandemia on vaikuttanut yritysten ja yhteisöjen innokkuuteen ja resursseihin hakea hankkeita. Aktivointitoimia tarvitaan, jotta paikallistoiminnan kehittäminen jatkuisi ja saisi uusia muotoja koronasta huolimatta, tai juuri siksi. Yhteisöjä tullaan kannustamaan osallisuutta ja yhteisöllisyyttä ylläpitäviin toimiin ja yrityksiä niiden toiminnan uudelleen suuntaamiseen.

Tiedottamisen välineinä käytetään lehtiartikkeleiden ja -ilmoitusten, esitteiden ja uutiskirjeiden lisäksi yhdistyksen www-sivuja, sosiaalista mediaa (Facebook, Twitter ja Instagram) ja sähköpostia. Myös Lapin Keinoja -tiedotushankkeen resursseja hyödynnetään vähintäänkin Posion osalta. Hankehakijoita ja yhteistyökumppaneita tavataan etäyhteyksillä aina kun se on mahdollista ja toimistopäivien pitämistä Taivalkoskella ja Posiolla jatketaan heti, kun se on mahdollista. Aktivointitilaisuuksia, joissa tiedotetaan Leader-rahoituksen mahdollisuuksista, järjestetään matalalla kynnyksellä etäyhteyksin.

3.3 Hanketoiminta

3.3.1. Rahoitettavat hankkeet

Koillismaan Leader ry toteuttaa Rohkeasti Koillismaalta 2014 – 2020 –strategiaa aktiivisella alueen asukkaita omaehtoiseen paikalliseen kehittämiseen, neuvomalla hankkeiden suunnittelussa ja toteuttamisessa, rahoittamalla kehittämisstrategian mukaisia yritysten ja yhteisöjen hankkeita, sekä tekemällä yhteistyötä alueen muiden toimijoiden kanssa.

Rahoitettavat toimenpiteet jakautuvat neljään painopisteeseen:

1. Elinvoimainen yrittäjyys – Maaseudun yritysten kehittäminen ja niiden toimintaedellytysten vahvistaminen
2. Inspiroiva ympäristö – Maaseudulla asumisen sekä paikallisen kulttuurin tukeminen ja kehittäminen
3. Vireät yhteisöt – Nuoret, vapaa-ajan – ja kausiasukkaat sekä osallisuuden ja yhteisöllisyyden kehittäminen
4. Avartava yhteistyö - Alueiden välinen ja kansainvälinen toiminta

Painopisteiden lisäksi hankkeiden läpileikkaavia teemoja ovat omaehtoinen paikallinen kehittäminen, ekologisuus ja uuden kokeileminen. Vuoden 2021 aikana aktivoidaan erityisesti yritysten ja yhteisöjen uusia toimintatapoja kehittäviä toimenpiteitä.

Omat hankkeet

3.3.2 Kulttuuri yhdistää -hanke

Kulttuuri yhdistää -hankkeen ylemmän tason tavoitteena on kehittää alueiden elinvoimaa, lisätä asukkaiden yhteistyötä ja tehdä kulttuuriperintöä tunnetuksi rajan molemmin puolin. Hankkeen välitön tavoite on vilkastuttaa Kuusamon, Louhen ja Kalevalan alueen kulttuuriyhteistyötä, johon molempien alueiden toimijoilla on aito kiinnostus. Lisäksi tavoitteena on saada nuoria kiinnostumaan lähialueyhteistyöstä ja parantaa sitä tekevien tahojen keskinäistä toiminnan koordinoitua. Tavoitteena on myös löytää Koillismaan Leaderille Karjalan alueelta yhteistyökumppaneita ja yhteyshenkilöitä, joiden kanssa voitaisiin jatkaa kehittämistyötä myös tulevina vuosina.

Hankkeen tuloksena tavoitellaan uusia kontaktiverkostoja yli rajan, vahvistetaan olemassa olevia yhteistyösuhteita ja saadaan uusia toimijoita mukaan lähialueyhteistyöhön. Tieto Karjalan alueen yhteistyökumppaneista lisääntyy ja kuusamolaisten toimijoiden keskinäinen verkosto vahvistuu ja sen toiminnasta tulee suunnitelmallista. Koillismaan Leader ry saa ensimmäiset yhteistyökumppanit Venäjän puolelta ja heidän kanssaan suunnitellaan tulevia kehittämistoimenpiteitä, joita voidaan toteuttaa esimerkiksi CBC Karelia- tai Kansalaisten Eurooppa -ohjelmien rahoituksella.

Kulttuuri yhdistää -hankkeen toiminta on maaliskuun 2020 jälkeen ollut käytännössä pysähtyneenä. Matkustaminen rajan yli ei ole ollut mahdollista ja hankkeen toimenpiteiden, esimerkiksi kulttuuritapahtumaan osallistuminen ja työpajojen järjestäminen olisi edellyttänyt sitä. Koska koronapandemia näyttää jatkuvan vielä pitkään, on hankkeen toimenpiteet suunniteltava ainakin osittain uudelleen ja sille on haettava toteutuksen jatkoaikaa. Vaihtoehtoisia tapoja voisivat olla esimerkiksi etätyöpajat ja verkon välityksellä toteutettavat tapahtumat.

Kulttuuri yhdistää -hankkeen vastuhenkilö on toiminnanjohtaja Pirjo Jaakkonen, jonka työajasta hankkeelle kohdistetaan n. 15 %. Yhteistyökumppanit osallistuvat käytännön toimenpiteiden suunnitteluun ja toteutukseen talkootyöllä. Hankkeen alkuperäinen toteutusaika on 31.12.2021 saakka ja sen kokonaiskustannusarvio on 47 500 euroa.

3.3.3 Nuorisoleader

Koillismaan Leader ry jatkaa vuonna 2014 Koillismaan Nuorten Leader -nimisenä aloitettua rahoitusta. Sitä voivat hakea vähintään kolmen 13 – 25 -vuotiaan nuoren muodostamat ryhmät 100 – 500 euron suuruisiin hankkeisiin. Hankkeiden tulee olla nuorten itse suunniteltavia ja he itse vastaavat niiden hakemisesta, toteutuksesta ja raportoinnista. Tukea voidaan myöntää esimerkiksi yhteisten kokoontumistilojen kunnostamiseen, harrastusvälineiden hankintaan tai tapahtuman järjestämiseen. Yrityskokeiluihin, kuten 4H- tai NY-yrittäjille voidaan myöntää tukea kalustohankintoihin

tai yrityksen palveluiden markkinointiin ja tuen hakija voi olla yksittäinen henkilö. Vuonna 2021 Nuoriso Leader -rahoituksesta järjestetään neljä hakukierrosta, jotka päättyvät maaliskuun, toukokuun, syyskuun ja marraskuun loppuun mennessä.

Tuen hakeminen ja hankkeiden raportointi tapahtuu Pohjois-Pohjanmaan Leader-ryhmien yhteisellä Nuoriso Leader -sivustolla osoitteessa www.nuorisoleader.fi.

3.3.4 Kainuun ja Koillismaan Kalaleader

Koillismaan Leaderin alue kuuluu Oulujärvi Leaderin hallinnoimaan Kainuun ja Koillismaan Kalaleaderiin, joka on toteuttanut Kalasta Elinvoimaa 2014-2020 -strategiaa. Kalaleader-rahoitukset on päättyneen ohjelmakauden osalta myönnetty ja Koillismaan Leader ry osallistuu uuden strategian suunnitteluun vuoden 2021 aikana. Kuusamon, Posion ja Taivalkosken kunnat ovat sitoutuneet myös Kalaleader-toiminnan rahoittamiseen vuoteen 2021 saakka.

4. Talous

Koillismaan Leader ry:n taloudesta suurin osa muodostuu Leader-työn toteuttamisesta: Toimintarahahankkeesta ja hallinnoitavista kuntarahoista. Lisäksi toteutetaan omia ns. strategisia hankkeita eli sellaisia, joiden toteuttaminen nähdään tärkeäksi Rohkeasti Koillismaalta 2014-2020 -strategian toteuttamisessa, esim. teemahankkeet ja omat kehittämishankkeet. Yhdistyksen oma varainhankinta koostuu jäsenmaksuista ja mahdollisista korkotuotoista.

Taloussuunnitelma 2021

Tuotot

Jäsenmaksut	600 €
Kuntarahat	119 500 €
Nuoriso Leader	16 000 €
Hankerahoitukset	
– Toimintaraha	120 000 €
– Virtaa Koillismaan kyliin -hanke	16 000 €
– Kulttuuri yhdistää -hanke	10 000 €
Tuotot yhteensä	282 100 €

Kulut

Hankerahoitukset	
– Toimintaraha	110 000 €
– Kulttuuri yhdistää	11 000 €
– Nuorisohanke	20 000 €
Hankkeille maksettavat kuntarahoitukset	100 000 €
Nuoriso-Leader	16 000 €
Yhdistystoiminta	600 €
Kulut yhteensä	257 600 €
<u>Tilikauden ylijäämä</u>	<u>24 500 €</u>